

برآورد سیاست‌های تحریمی کنگره امریکا در دوران پسابر جام

مصطفی دلاورپور اقدم^۱ - سید جلال دهقانی فیروزان‌آبادی^۲

دریافت: ۱۳۹۶/۰۶/۲۶ - پذیرش: ۱۳۹۶/۱۱/۱۱

چکیده

مهار برنامه‌های هسته‌ای، موشکی و فضایی ایران، تحرکات منطقه‌ای ایران برای مبارزه با تروریسم تکفیری، تفسیرهای دوگانه امریکا از تروریسم و حقوق بشر، گسترش لایی گری ایپک در کنگره و حمایت ایران از جنبش‌های آزادی‌بخش منطقه موجب شدن قانونگذاران امریکا تا پیش از بر جام، به سمت تصویب تحریم‌های جامع گام بردارند.

مهم‌ترین اولویت جمهوری اسلامی ایران در پذیرش بر جام، ترمیم اقتصاد و معیشت کشور و کاهش بار ایران هراسی از دریچه تعديل تحریم‌ها بود. به همین دلیل دیپلماسی اجبار صد و پانزدهمین کنگره امریکا به سمت ناکارآمدسازی دیپلماسی اقتصادی، تجاری و بانکی جمهوری اسلامی ایران، تحمل دید توان موشکی سپاه پاسداران و مهندسی ترتیبات منطقه‌ای از طریق متراکم‌سازی، تجمعی و هوشمندسازی تحریم‌های غیرهسته‌ای متمایل شده است.

مهم‌ترین نوآوری مقاله این است که با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و با کمک جمع‌آوری اطلاعات از طریق اسنادی و کتابخانه‌ای، ضمن مطالعه تطبیقی سیاست‌های تحریمی کنگره در دوران قبل و پسابر جام، در پایان راه کارهایی را برای مقابله با دیپلماسی اجبار کنگره پیشنهاد داده است.

وازگان کلیدی: دیپلماسی اجبار، کنگره امریکا، بر جام، تروریسم، تحریم‌های غیرهسته‌ای

۱. دانشجوی دکتری علوم سیاسی، گروه علوم سیاسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
delavarpour110@gmail.com

۲. استاد روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبائی
dehghani@atu.ac.ir

مقدمه

با وقوع انقلاب اسلامی و به ویژه بحران گروگانگیری، روابط ایران و آمریکا وارد مرحله پرتنش و بی‌اعتمادی گردید. از آن زمان تحریم به یک ابزار سکانداران سیاست خارجی آمریکا برای اعمال فشار بر ایران تبدیل می‌شود، منتهی در هر دوره استفاده از آن با فراز و نشیب‌هایی همراه بوده است. به عبارتی «تهدید، تحریم و مهار» همواره ۳ گزینه‌ای بوده‌اند که همواره مورد استفاده دولتمردان و قانونگذاران آمریکا قرار گرفته ولی عیار هر یک از آنها در برش‌های زمانی مختلف متفاوت بوده است. در این میان راهبرد کنگره نیز از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا لواح تحریمی باید در هر دو مجلس نمایندگان و سنای آمریکا مصوب شوند. به همین دلیل در این تحقیق با مطالعه تطبیقی سیاست‌های تحریمی آمریکا در قبل و پس از جام، به ارزیابی تحریم‌های آتی کنگره آمریکا پرداخته شده است.

بیان مساله

یکی از ویژگی‌های سیاست خارجی آمریکا بویژه پس از پایان جنگ جهانی دوم، استفاده مکرر قانون‌گذاران و رؤسای جمهور آمریکا از اهرم تحریم برای دستیابی به اهداف سیاسی و اقتصادی بوده است. استفاده از ابزار تحریم در سیاست خارجی آمریکا به حدی افزایش یافته است که برخی محققان روابط بین‌الملل از آن با عنوان «اپیدمی تحریم»^۱ یا «جنون تحریم»^۲ نام می‌برند (Helms, 1999: 2). برای مثال از ۱۰۷ تحریم اقتصادی اعمال شده بین سال‌های ۱۹۴۵ تا ۱۹۹۰ در ۷۴ مورد آمریکا مشارکت داشته و پس از آن انگلیس با سیزده و شوروی با یازده مورد در جایگاه بعدی قرار داشته‌اند (علیخانی، ۱۳۷۸: ۴۰-۳۴).

پس از پایان جنگ سرد، استفاده از گزینه تحریم در میان سکانداران کاخ سفید و کنگره افزایش یافته است. نظریه‌پردازان حامی تحریم بر این باورند که تحریم‌ها به عنوان یک اهرم تنبیه‌ی در روابط بین‌الملل، نقش مهمی را در تغییر رفتار بازیگران مخالف ایفا می‌کنند (Selden, 1999: 7). به طوری که با ورود به هزاره سوم میلادی، سلاح تحریم در حال گذار به مهمترین ابزار کنگره برای تغییر رفتار کشوری معین محسوب می‌شود (Pifer, 2017: 1). جایگاه تحریم در سیاست خارجی کنگره به حدی تقویت شده است که رژیم صهیونیستی به منظور همراه‌سازی قانون‌گذاران کنگره با اعمال تحریم‌های گسترده علیه جمهوری اسلامی، لایهایی را برای

1. Sanction Epidemic
2. Sanction Frenzy

تقویت پل‌های ارتباطی با آنان ایجاد کرده است.

با وقوع حوادث یازده سپتامبر و افزایش اهمیت مبارزه با تروریسم در ساختار سیاست خارجی امریکا، قانون گذاران امریکایی یا ادبیات مقابله پیش‌دستانه با تروریسم بین‌الملل و تروریسم نیابتی، تحریم‌های جدیدی را علیه بازیگران مخالف خود تصویب می‌کنند. با شکل‌گیری بهار عربی در خاورمیانه، کنگره تلاش می‌کند با اهرم مقابله با نقش بی‌ثبات کننده ایران در خاورمیانه، دامنه تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران را گسترش دهد.

حامیان گزینه تحریم بر این باورند که دولتها بازیگرانی عقلانی و به دنبال بیشینه‌سازی مطلوبیت خود هستند و در چنین شرایطی اگر مقداری هزینه به آنها تحمیل شود، در رفتار خود تجدید نظر می‌کنند (Lalwani & winter-Levy, 2016:16).

به منظور برآورد تحریم‌ها در دوران پسابر جام، لازم است نهادهای ذی‌ربط اشراف دقیقی نسبت به آرایش تحریم‌ها داشته باشند. در حال حاضر کنگره امریکا به عنوان مهمترین کانون تولید تهدید علیه جمهوری اسلامی ایران شناخته می‌شود و بیشترین کارشکنی‌ها برای تحدید انتفاع اقتصادی -بانکی ایران از برجام، توسط کنگره سازماندهی می‌شود.

بررسی پیش‌نویس لوایح تحریمی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران در کنگره صد و پانزدهم (۲۰۱۵ - ۲۰۱۶) نشان می‌دهد که تمامی آنها پیشتر در کنگره صد و چهاردهم (۲۰۱۷ - ۲۰۱۸) مطرح شده‌اند.^۱ با توجه به اینکه تحریم‌های پسابر جامی امریکا، بخش‌های مختلفی را در جمهوری اسلامی ایران هدف گزاری کرده است، این احتمال وجود دارد که در آینده نزدیک تفسیرهای متفاوت داخلی از نقض برجام توسط امریکا افزایش یابد.

۲- هدف اصلی: مهم‌ترین هدف این مقاله، ارائه تصویر دقیقی از آرایش تحریم‌های کنگره در دوران قبل و پسابر جام است.

۱-۳. سؤال تحقیق: در دوران پسابر جام، روند تحریم‌های کنگره به چه سمتی حرکت کرده است.

۱-۴. فرضیه تحقیق: کنگره امریکا در دوران پسابر جام در چارچوب نظریه دیپلماسی اجبار، به سمت هوشمندسازی و متراکم‌سازی تحریم‌های غیرهسته‌ای و تحدید انتفاع اقتصادی و بانکی ایران گام برمی‌دارد.

۱-۵. روش تحقیق و گردآوری داده‌ها: بخش قابل توجهی از استنادات این مقاله با رجوع به اسناد اولیه وزارت خارجه و خزانه‌داری امریکا، کتابخانه کنگره، گزارش‌های مرکز تحقیقات

کنگره، پایش جلسات استماع، بررسی مفاد قوانین و لوایح تحریمی مرتبط با ایران و مطالعه مقالات و کتاب‌های مرتبط با دیپلماسی اجبار به دست آمده است. به عبارتی این مقاله با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و جمع‌آوری اطلاعات از طریق استنادی و کتابخانه‌ای است.

چارچوب نظری تحقیق

تحریم‌های کنگره امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران در ۲ مقطع قبل و پس از جام، در قالب نظریه دیپلماسی اجبار قابل تحلیل است. دیپلماسی، به مفهوم هنر برقراری ارتباط با سایر کشورهاست (ظریف، ۱۳۹۱). اغلب کشورهای جهان می‌کوشند آن دسته از اهداف خود را که به نیروی نظامی نیاز دارند، نه از طریق جنگ بلکه با تهدید تأمین کنند (Waltz, 2004: 2). دیپلماسی اجبار، ترکیب هوشمندانه ۲ گزینه تهدید و دیپلماسی است. موقوفیت در بازدارندگی به معنای عدم حمله به کشور است ولی موقوفیت دیپلماسی اجبار به میزان تغییر رفتار کشور هدف بستگی دارد.

بر اساس نظریه دیپلماسی اجبار، کشور تهدید کننده با هزینه‌های روانی، سیاسی و مالی کمتر از تهاجم نظامی، به اهداف خود می‌رسند (امینیان، ۱۳۸۶: ۱۴). در این نوع دیپلماسی، هویج‌ها وجود دارند اما چماق‌ها بیشتر و شامل تحریم‌های اقتصادی و تهدید به استفاده از نیروی نظامی‌اند (Art, 2003: 125).

استفاده از دیپلماسی اجبار، زمانی است که هزینه‌های نیزیرفتن درخواست دولت اجبار کننده و همچنین فواید پذیرش آنها برای دولت هدف بیش از فواید پایداری در برابر دولت تهدید کننده باشد. دیپلماسی اجبار در برابر لیبی موفق ولی در برابر کره شمالی ناکام بود (Sechser, 2017: 52). هر چند در دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ و پس از دستیابی پیونگ یانگ به بمب هیدروژنی، دوباره گسل‌های دیپلماسی اجبار در برابر کره شمالی فعال شده‌اند.^۱

مهمترین ملزمات موقوفیت دیپلماسی اجبار عبارتند از:

ارائه زمان مناسب به کشور هدف؛ کشور هدف باید متلاعده شود فرصت کمی برای اجرای درخواست دارد، البته دولت اجبار کننده بایستی زمان منطقی برای اجابت درخواست‌هاش را بدهد (Alexander, 1992: 81).

اعتبار تهدید: براساس «اصل اعتبار اجبارآمیز»^۲، دیپلماسی اجبار هنگامی موقوف است که سیاست‌گذاران و حکمرانان کشور هدف در برآورد تهدیدات، به این یقین برسند که عدم تمکین

۱. نک: <http://www.businessinsider.com>

2. Coercive Credibility

به درخواست دولت یا دولت‌های اجبار کننده، تعات ناگوار و جبران ناپذیری را به کشور تحمیل می‌کند (اسدی، ۱۳۹۰: ۱۱).

اجرای تحریم‌های فرآگیر و هوشمند: دیپلماسی اجبار هنگامی از اثربخشی لازم برخوردار است که تحریم‌های هوشمند و گسترده‌ای علیه بازیگر هدف، اعمال شود (Bruce, 2005: 19). تحریم‌ها در چارچوب دیپلماسی اجبار بر ۵ اصل فلنج‌سازی، تعمیم، هوشمندسازی، تجمعی تهدیدات و اجماع سازی استوارند (دلاورپوراقدام، ۱۳۹۶: ۴۶). در اصل هوشمندسازی، شناسایی و تحریم بخش‌های آسیب‌پذیر کشور هدف مورد توجه قرار می‌گیرد. در همین چارچوب، «ماتیو مک اینیس»^۱، «ماتیو لویت»^۲، «تیموتی گایتر» و «دیوید کوهن» از حامیان هوشمندسازی تحریم‌های اقتصادی به سمت بخش انرژی و بانک مرکزی آن (Mcinnis, 2015: 48) اند.

بر اساس اصل همراه سازی، امریکا با مشارکت متحداش در اتحادیه اروپا و شرق آسیا، تلاش می‌کند شعاع جغرافیایی تحریم‌ها را گسترش دهد. اصل تجمعی تهدیدها نیز به مفهوم اعمال محدودیت‌های هم‌زمان علیه بخش‌های اقتصادی، بانکی، صنایع نظامی و انرژی است. براساس اصل تعمیم، کشور تهدید کننده به سمت گسترش ابعاد تحریم گام بر می‌دارد (دلاورپوراقدام، ۱۳۹۴: ۸۵). برای مثال تا قبل از برجام، تحریم کالاهای و فن آوری‌های دو منظوره جمهوری اسلامی ایران با توجیه مقابله پیش دستانه با تسلیحات هسته‌ای، بر اساس اصل تعمیم انجام می‌شد.

تناسب: باید بین وزن امتیازات درخواستی دولت اجبار کننده با وزن امتیازات ارائه شده به بازیگر هدف، «تناسب»^۳ برقرار باشد.

ارائه امتیازات متقابل: در دیپلماسی اجبار در قبال تقاضای دولت تهدید کننده، باید امتیازاتی را به بازیگر هدف داده شود تا مطلوبیت اجرای آن برای بازیگر هدف افزایش یابد. امتیازات ارائه شده به بازیگر هدف نباید آنچنان طولانی یا در قبال آن کارشکنی شود تا بازیگر هدف از تداوم اجرای درخواست دولت اجبار کننده منصرف شود. از طرفی، دولت اجبار کننده باید به کشور هدف، اطمینان بدهد که اجرای تعهدات توافق شده، به افزایش تقاضاها در آینده منتهی نمی‌شود (Bruce, 2006: 59).

ترکیب تهدید و گفتگو: یکی دیگر از شاخص‌های دیپلماسی اجبار، تهدید به استفاده از گزینه نظامی قبل و حین مذاکرات است تا بیشترین امتیاز از کشور هدف دریافت شود.^۴

1. Mr. J. Matthew McInnis
2. Matthew Levitt
3. Proportionality

4. نک: <https://definitions.uslegal.com>

وجود ضعف‌های داخلی در کشور هدف: دیپلماسی اجبار هنگامی از اثربخشی لازم برخوردار است که مقاومت اقتصادی کشور تهدید شده در برابر تحریم‌ها شکننده و آسیب‌پذیر باشد.

سازماندهی جنگ تبلیغاتی علیه کشور هدف: یکی از ملزمات موفقیت دیپلماسی اجبار، همراه‌سازی افکار عمومی با اعمال تحریم‌های گسترده علیه کشور هدف است. برای مثال گسترش ایران‌هراسی در ۳ سطح سپاه‌هراسی، ارائه اخبار انحرافی از ابعاد و اهداف برنامه‌های موشکی و ادعای تشکیل هلال شیعه، ۳ ابزار تبلیغاتی امریکا برای همراه‌سازی افکار عمومی با تحریم‌ها محسوب می‌شود (Afrasiabi, 2012: 125).

تمرکز بر تغییر رفتار به جای تغییر رژیم سیاسی: دولت هدف باید به این یقین برسد که مقصود دولت یا دولت‌های اجبار کننده، فقط به «تغییر رفتار» منحصر شده است و آنان قصدی برای تغییر ماهیت رژیم ندارند. در همین رابطه می‌توان به عدم کارایی دیپلماسی اجبار آمریکا در برابر عراق اشاره کرد. در حالیکه وضعیت اقتصادی ناگوار عراق و اعمال شدید تحریم‌های یکجانبه آمریکا در کنار تحریم‌های چندجانبه شورای امنیت سازمان ملل، می‌توانست زمینه را برای کسب موفقیت دیپلماسی اجبار فراهم کند ولی در ذهن صدام، این انگاره نقش بسته بود که دولت آمریکا به دنبال تغییر نظام سیاسی حزب بعث است. به همین دلیل در برابر فشار تحریم‌ها مقاومت می‌کرد (Alterman, 2003: 8).

روند کاوی تحریم‌های کنگره امریکا تا قبل از برجام

محور تبلیغاتی کنگره امریکا برای تحریم جمهوری اسلامی ایران تا قبل از امضای برجام به ترتیب زمانی عبارتند از: الف- تسخیر لانه جاسوسی امریکا؛ ب- صدور انقلاب اسلامی به سایر کشورها؛ پ- حمایت از جنبش‌های آزادی بخش منطقه بویژه حزب الله لبنان و حماس (Nacos, 1995: 18)؛ ت- مشارکت در شبکه تروریسم بین‌الملل؛ ث- برنامه‌ریزی برای اکتساب، اباشت، ساخت و اشاعه تسلیحات اتمی؛ ج- نقض حقوق بشر؛ چ- تلاش ایران برای ساخت موشک‌های بالستیک با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای؛ ح- دور زدن تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل؛ خ- حمایت از بشار اسد؛ د- فعالیت‌های امنیتی و اطلاعاتی حزب الله لبنان و سپاه قدس در امریکای لاتین؛ - پوششی (Zarate, 2013: 95).

ممهم‌ترین مصوبات کنگره امریکا تا قبل از امضای برجام که با استناد به آنها، تحریم‌های یازده‌گانه بالا علیه جمهوری اسلامی اعمال شده است، عبارتند از:

تحریم‌های ایران و عراق در سال ۱۹۹۲؛ تحریم‌های ایران و لیبی مصوب سال ۱۹۹۶؛ تحریم‌های مسؤولیت‌پذیری و محروم‌سازی ایران مصوب سال ۲۰۱۰؛ قانون حقوق بشر سوریه و کاهش تهدیدات ایران (Hass, 2012: 325).

واشنگتن در دهه اول انقلاب متأثر از فشار افکار عمومی داخل امریکا به دلیل تسخیر لانه جاسوسی، شکل گیری حزب الله لبنان، ارائه نظریه ام القرای جهان شیعه و تداعی ارتباط ایران با انفجار مقر تفنگداران نیروی دریایی امریکا در بیروت، تحریم‌های خود را با ادبیات مبارزه با تروریسم توجیه می‌کرد. حتی بلوکه کردن دارایی‌های ایران در امریکا و تحریم‌های تجاری نیز در قالب مبارزه با تروریسم انجام می‌شد. این نوع تحریم‌ها با رویکرد انعکاس تصویری خشن و هنجارشکن از جمهوری اسلامی ایران پیگیری می‌شدند (Katzman, 2009: 16).

وزارت امور خارجه امریکا از ۱۹ ژانویه ۱۹۸۴ نیز به اتهام نقش هدایت‌گری ایران در انفجار اکتبر ۱۹۸۳ پایگاه دریایی امریکا در بیروت با مشارکت حزب الله لبنان، جمهوری اسلامی ایران را در فهرست حامیان تروریست قرار داد.¹ این تحریم‌ها شامل اعمال برخی محدودیت‌ها برای کالاهای دومنظوره، ممنوعیت کمک‌های خارجی امریکا و مخالفت با اعطای تسهیلات نهادهای بین‌المللی مالی-بانکی بود.

در دهه آخر قرن بیستم، سیاست‌های تحریمی کنگره بیشتر به سمت مهار دوگانه ایران و عراق متمرکز می‌شود (Fayazmanesh, 2008: 38).

در دهه اول قرن بیست و یکم، انتخابات حین و پس از انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری، نقطه عطفی در تصاعد تحریم‌های حقوق بشری کنگره امریکا محسوب می‌شود (Ilia, 2010: 26). به طوری که در کنگره صدودوازدهم و صدوسیزدهم، قوانین تحریمی متعددی علیه جمهوری اسلامی ایران با ویترین دفاع از ارزش‌های بشردوستانه و حمایت از معتضدان به نتایج انتخابات به تصویب می‌رسد. این تحریم‌ها بیشتر اشخاص حقیقی و حقوقی وابسته به قوه قضائیه، سپاه پاسداران، صدا و سیما، وزارت‌خانه‌های کشور و فناوری اطلاعات و ارتباطات را هدف گیری کرده بودند. از طرفی برخی اشخاص حقیقی و حقوقی وابسته به وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی نیز در فهرست تحریم‌های حقوق بشری کنگره قرار می‌گیرند که پیش از آن سابقه نداشته بود.

معماران تحریم‌های حقوق بشری ایران در کنگره، در پیش نویس لواح تحریمی خود بیشتر بر مواردی همچون نقض حقوق اقوام، اقلیت‌های دینی، حقوق زنان، فرقه‌های ضاله مانند بهائیت،

1. U.S. Department of State, 1984

فقدان انتخابات دموکراتیک و نقض معاهدات بین‌المللی بشردوستانه مانند «عهدنامه بین‌المللی حقوق سیاسی و مدنی»^۱، «معاهده حذف تمام اشکال تبعیض نژادی»^۲ و «معاهده بین‌المللی حقوق فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی»^۳ تأکید می‌کردد.^۴

الگوی کنش راهبردی ایالات متحده در روند دیپلماسی اجراء، معطوف به تشویق سایر بازیگران به اعمال تحریم و فشار اقتصادی بیشتر به جمهوری اسلامی ایران است (Cheraghloou, 2009-2016: 18). در همین چارچوب، شدیدترین تحریم‌های کنگره امریکا در بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۱۶ در سال ۲۰۱۰ اعمال شد. دیپلماسی اجراء هنگامی از اثربخشی لازم برخوردار است که تحریم‌های یکپارچه و گستردگی‌ای علیه بازیگر هدف، اعمال شود. بررسی سیر تطور تحریم‌های ایران نشان می‌دهد که از سال ۲۰۰۹ تا امضای برجام در ژوئیه ۲۰۱۵، امریکا به همراه شرکای خود در اتحادیه اروپا و شرق آسیا، تحریم‌های هسته‌ای و غیرهسته‌ای منسجمی را علیه جمهوری اسلامی ایران به تصویب رساندند که از مصادیق آن می‌توان به ترتیب به تصویب تحریم نفت و بانک مرکزی ایران توسط کنگره امریکا و پارلمان اروپا در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ اشاره کرد. از طرفی بررسی اسناد تحریم‌های امریکا به خوبی نشان می‌دهد که راهبرد کنگره از سال ۲۰۱۰ به سمت تصویب قوانین جامع تحریمی متمایل می‌شود که به خوبی می‌توان آثار آن را در تصویب قانون سیسادا یا تمدید قانون آیسا تا سال ۲۰۲۶ مشاهده کرد.

با تصاعد ناآرامی‌های داخلی در سوریه، شکل‌گیری پدیده داعش در مجاورت سرزمینی ایران و حمایت آشکار امریکا از مخالفان دولت قانونی بشار اسد، بخشی از تحریم‌های کنگره صدوسیزدهم (۲۰۱۳-۲۰۱۴)، به سمت تحریم‌های حقوق بشری بروون مرزی معطوف می‌شود و برخی از کارگزاران نظام با ادبیات صیانت از حقوق شهروندان معارض سوری در فهرست تحریم‌های امریکا قرار می‌گیرند که از مصادیق آن می‌توان به تصویب قانون حقوق بشر سوریه و کاهش تهدیدات ایران اشاره کرد.^۵

فعالیت کنگره صدوسیزدهم (۲۰۱۰-۲۰۰۹) با گسترش همکاری‌های سیاسی و اقتصادی دولت دهم با کشورهای امریکای لاتین هم‌زمان می‌شود. قانون گذاران امریکایی همواره بر اساس اصل مونروئه، هر گونه حضور دشمن در حیاط خلوت خود در امریکای لاتین را به عنوان تهدید

1. International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)

2. The Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination

3. International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)

4. نک: <https://www.state.gov>

5. U.S. Congress, 2012

حیاتی علیه منافع امریکا ارزیابی می‌کنند (Sexton, 2011: 259). به همین دلیل با ادعای مقابله با حضور ایران در نیم کره غربی و با اکثریت آراء، «لا یحه مقابله با نفوذ ایران در امریکای لاتین»^۱ را به تصویب می‌رساند که در ۲۸ دسامبر ۲۰۱۲ با توشیح باراک اوباما، رئیس جمهور وقت امریکا به قانون تبدیل می‌شود. در قسمت پنجم این قانون، وزارت امور خارجه امریکا مکلف شده بود ظرف ۱۸۰ روز طرح راهبردی را برای آنچه که «حل مسئله حضور و گسترش فعالیت خصم‌مانه ایران» در منطقه امریکای لاتین خوانده شده بود، تدوین کند. در این قانون از وزارت امنیت داخلی نیز خواسته شد نظارت بیشتری بر مرزهای امریکا با کانادا و مکزیک داشته باشد تا از ورود عناصر سپاه قدس و حزب الله لبنان به خاک ایالات متحده امریکا پیشگیری شود. به عبارتی از سال ۲۰۱۲، بخشی از دیپلماسی تحریم کنگره به سمت تدوین راهبردهای سیاسی - امنیتی بلندمدت در قبال جمهوری اسلامی ایران متمایل می‌شود (Humire, 2012: 183). از طرفی قانون‌گذاران آمریکا از سال ۲۰۱۰ و با تصویب قانون جامع تحریم‌ها، مسئولیت‌پذیری و محروم‌سازی ایران، محدودیت‌های گسترده‌ای را علیه بخش انرژی و بانکی ایران تصویب می‌کنند که تا پیش از آن سابقه نداشته است. نکته قابل تأمل این است که اتحادیه اروپا نیز همزمان واردات نفت از ایران را تحریم می‌کند. با توجه به وابستگی بالای بودجه سنواتی جمهوری اسلامی ایران به درآمدهای نفتی و از طرفی مقاوم نبودن اقتصاد جمهوری اسلامی ایران در برابر تحریم‌ها، فشارهای اقتصادی و بانکی گسترده‌ای به ایران وارد می‌شود که تا پیش از آن سابقه نداشته است.

فعالیت کنگره صد و دوازدهم (۲۰۱۱ - ۲۰۱۲)، با توسعه بومی فعالیت‌های موشکی و فضایی جمهوری اسلامی ایران همزمان می‌شود. از سال ۲۰۱۲ همین دلیل، بخشی از سبد تحریم‌های کنگره به سمت تحریم قرارگاه و صنایع موشکی وزارت دفاع، سپاه پاسداران و ستاد کل نیروهای مسلح تمرکز می‌یابد.

می‌توان نتیجه گرفت که تا پیش از برجام، شعاع و تراکم تحریم‌های کنگره به حدی گسترده شده بود که تمامی نهادهای اقتصادی، بانکی، پولی و تجاری را هدف گیری کرده بود. به عبارتی تحریم‌ها نتوانسته بودند بخش‌های موشکی و هسته‌ای را تحت تأثیر قرار دهند زیرا جمهوری اسلامی ایران با مقاوم‌سازی و بومی‌سازی صنایع موشکی و هسته‌ای با وجود شرایط تحریم، نتوانسته بود به توسعه خود ادامه دهد. بر عکس به دلیل مقاوم نبودن اقتصاد کشور در برابر تحریم‌ها، بیشترین فشار بر این بخش وارد شد. در نتیجه مهم‌ترین سلاح راهبردی کنگره تا قبل از برجام به سمت تغییر رفتار

1. Countering Iranian sway in Latin America

هسته‌ای ایران با اهرم‌های جنگ اقتصادی معطوف شده بود. قانون گذاران امریکایی بر این باور بودند که، هوشمندسازی تحریم‌های انرژی، بانکی و اقتصادی و ریل گذاری سیاست‌های کنگره در قالب نظریه دیپلماسی اجبار مهم‌ترین عامل وادارسازی ایران به میز مذاکرات بود.

روند کاوی تحریم‌های کنگره آمریکا در دوران پسابر جام

پایش و بررسی مفاد لوایح تحریمی مرتبط با ایران در کنگره نشان می‌دهد که قانون گذاران امریکایی در دوران پسابر جام، اهداف استراتژیک زیر را در اولویت قرار داده‌اند:

* تجمعی لوایح تحریمی شناور به قوانین جامع تحریمی

در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ، بخشی از سیاست‌های تحریمی کنگره از طریق تجمعی لوایح مسکوت و شناور به قوانین جامع پیگیری می‌شود. لوایح شناور به لوایحی اطلاق می‌شوند که در مرحله بررسی در کمیته‌های دائمی کنگره‌اند. با توجه به اینکه بیش از ۵۰ لایحه تحریمی مرتبط با ایران در کمیته‌های دائمی کنگره در حال بررسی‌اند، تصویب تحریم‌های جامع و مادر در اولویت سیاست‌های تحریمی کنگره امریکا قرار گرفته است که از مصادیق آن می‌توان به تصویب «لایحه مقابله با دشمنان امریکا به وسیله تحریم‌ها»^۱ اشاره کرد که از تجمعی چهار لایحه تحریمی در حال بررسی در کنگره حاصل شد (Killic, 2017: 3).

تمدید قانون تحریم‌های ایران تا سال ۲۰۲۶ نیز در زمرة قوانین تحریمی مادر محسوب می‌شود که در مفاد آن بر تحریم‌های موشکی، تروریستی و حقوق بشری اشاره کرده است (Katzman, 2017: 9).

* گسترش شعاع تحریم‌های سپاه پاسداران

انون گذاران کنگره در دوران پسابر جام با گنجاندن فرامین اجرایی رؤسای جمهور امریکا در پیش نویس لوایح تحریمی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران، شعاع تحریم‌های سپاه پاسداران را گسترش داده‌اند. این اقدام با هدف کاهش اختیارات رئیس جمهور امریکا برای چشم‌پوشی از برخی تحریم‌ها انجام می‌شود. بیشترین تحریم‌های سپاه پاسداران با ارجاع به ۳ فرمان اجرایی ۱۳۴۳۸، ۱۳۲۲۴ و ۱۳۵۷۳ اعمال شده‌اند.^۲ بخش دیگری از اقدامات خصم‌مانه کنگره، از طریق متهم‌سازی سپاه پاسداران به مداخله در امور داخلی سایر کشورها پیگیری می‌شود که به وضوح

1. Countering America's Adversaries Through Sanctions

2. نک: <https://www.whitehouse.gov>

می‌توان مصاديق آن را در «لایحه پیشگیری از بی ثبات سازی عراق و سوریه» مشاهده کرد.^۱

* متراکم سازی تحریم‌های موشکی

یکی دیگر از سیاست‌های آتی کنگره، تصاعد هزینه‌های سیاسی و مالی ایران برای توسعه صنایع موشکی و ماهواره‌ای است. برای مثال در بخش چهارم قانون مقابله با دشمنان امریکا به وسیله تحریم‌ها، رئیس جمهور مکلف شده است با استناد به قانون اختیارات اقتصادی در شرایط اضطراری بین‌المللی، دارایی شرکت‌های کمک کننده به فعالیت‌های موشکی ایران را مسدود کند. مصدق دیگر می‌توان به طرح «لایحه تحریم‌ها و پیشگیری از موشک‌های بالستیک ایران» اشاره کرد. در صدر لایحه مذکور تصریح شده است:

«وزارت خزانه‌داری باید به تحریم اشخاصی که به انتقال یا واردات تسليحات متعارف پیشرفت
یا موشک‌های بالستیک یا فناوری، قطعات و اطلاعات فنی به ایران نقش دارند، مبادرت کند».^۲

قانونگذاران امریکایی در دوران پسابر جام با انعکاس اخبار انحرافی و بزرگ‌نمایی تهدید موشکی ایران، حمایت تلقینی خود را از استقرار سامانه‌های موشکی امریکا در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، شرق آسیا و شرق اروپا با ادعای مقابله با موشک‌های بالستیک ایران اعلام کرده‌اند.^۳

در قسمت ۲۰۲ «لایحه مسئولیت پذیری ایران» تصریح شده، اشخاص و نهادهایی که پیش‌بینی می‌شود در توسعه موشک‌های بالستیک ایران مشارکت داشته باشند، در فهرست تحریم‌ها قرار گیرند. این امر نشان می‌دهد که ادبیات تحریمی جدیدی در کنگره در حال شکل‌گیری است که در آن با اهرم امنیت پیش‌دستانه، شعاع تحریم‌های موشکی ایران در آینده گسترش می‌یابد (McCarthy, 2016: 15).

* گسترش شعاع اتهام‌های مرتبط با پولشویی

یکی از حوزه‌هایی که همچنان در صدر سیاست‌های تحریمی کنگره است، مقابله با پولشویی می‌باشد. بررسی سیاست‌های تحریمی امریکا نشان می‌دهد که قانونگذاران امریکا با ادعای مقابله با پولشویی و انتقال تسليحات به گروه‌های به اصطلاح تروریستی، کارشنکنی برای فروش هواپیماهای مسافربری را همچنان ادامه می‌دهند که به وضوح می‌توان نشانه‌های آن را در «لایحه

۱. نک: <https://projects.propublica.org>

۲. نک: <https://www.govtrack.us>

۳. نک: <http://www.aipac.org>

ممنوعیت کمک بانک صادرات و واردات امریکا برای تروریسم^۱ و «لایحه ممنوعیت وزارت خزانه داری از صدور برخی مجوزها در ارتباط با صادرات یا صادرات مجدد هوایمای مسافری تجاری به ایران» مشاهده کرد. در «لایحه شفافیت منابع مالی تروریسم ایران» نیز رئیس جمهور امریکا متعهد شده است که افراد تحریم شده را از فهرست خارج نکند مگر اینکه برای کنگره تائید کند که شخص و نهاد مذکور به صورت دانسته به یک سازمان تروریستی یا در حمایت از تروریسم، کمک مالی، مادی و فناورانه^۲ نکرده است.^۳

* ایجاد پرونده‌های جدید حقوق بشری در دادگاه‌های امریکا

خشی از حوزه‌های مناقشه انگیز ایران و امریکا که تهدیدات نوینی برای انتفاع اقتصادی - تجاری ایران در دوران پسابرجام به وجود می‌آورد، گشايش پرونده‌های جدید قضایی علیه ایران در دادگاه‌های امریکا برای اخذ غرامت از ایران است. در آینده نه چندان دور بخشی از تنש حقوقی ایران و امریکا به سمت تقابل قضایی متمایل می‌شوند که به صورت غیرمستقیم با بلوکه‌سازی درآمدها و اموال ایران، انتفاع اقتصادی ایران در دوران پسابرجام را با چالش‌هایی مواجه می‌سازد. برای مثال در «لایحه اجرای عدالت برای گروگان‌های سابق امریکا در ایران»^۴ تصریح شده است:

"ایران باید بابت گروگان‌گیری کارکنان سفارت امریکا در ایران در فاصله زمانی سوم نوامبر ۱۹۷۹تا بیستم ژانویه ۱۹۸۱ به کارکنان سفارت و خانواده‌های آنان غرامت پرداخت و به هریک از کارکنان برای هر روز گروگان‌گیری، مبلغ ۱۰ هزار دلار پرداخت کند".^۵

نتیجه‌گیری

مهمترین نتایج حاصل از این تحقیق عبارتند از:
 - قانون گذاران کنگره صدوپانزدهم بر این باورند که تداوم فشار بر گلوگاه اقتصادی و بانکی ایران از طریق هوشمندسازی و انباشته‌سازی تحریم‌های غیرهسته‌ای، در نهایت ایران را به سمت تغییر سیاست‌های موشکی و منطقه‌ای وادار می‌سازد. بر اساس مبانی نظری دیپلماسی اجراء، امریکا حداقل در میان مدت وارد گزینه نظامی نمی‌شود ولی چماق آن را همچنان به عنوان یک عامل

۱. نک: <https://www.gop.gov>

2. S. 868: Justice for Former American Hostages in Iran Act of 2015

3. نک: <https://www.foreign.senate.gov>

تنظيم کننده فشار بر ایران حفظ می‌کند. از طرفی، کاخ سفید به سمت سرشکن‌سازی هزینه‌ها متمایل می‌شود، به طوریکه بخشی از هزینه‌های مواجهه با ایران را با کنگره و اتحادیه اروپا تقسیم می‌کند. در نتیجه در دوران پسابر جام و در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ، نقش کنگره در سیاست خارجی امریکا در قبال ایران پررنگ‌تر می‌شود.

امریکا بر این باور است که گسترش بُرد و دَفت موشك‌های بالستیک ایران، افزایش حضور سپاه قدس در سوریه و حمایت ایران از حزب الله، دغدغه‌های مشترک امریکا و اتحادیه اروپا محسوب می‌شوند. به همین دلیل امریکا در چارچوب دیپلماسی اجبار به دنبال آن است با تدوین استراتژی مشترک با اتحادیه اروپا، تحریم‌های غیر هسته‌ای هماهنگی را، علیه ایران اتخاذ کنند. پایش پازل‌های رفتاری امریکا نشان می‌دهد که واشنگتن گزینه اصلاح بر جام و گنجاندن برخی تبصره‌های سخت‌گیرانه به بر جام را دنبال می‌کند. اصلاحات بر جامی بیشتر به سمت نظارت بر مراکز نظامی، اعمال محدودیت‌های موشكی و دائمی کردن محدودیت‌های غنی سازی تمرکز یافته‌اند.

دولت ترامپ با بلند کردن چماق بازگشت تحریم‌های هسته‌ای و گنجاندن سپاه پاسداران به فهرست سازمان‌های تروریستی وزارت خارجه، گزینه تغییر سیاست‌های موشكی و منطقه‌ای ایران را در دستور کار قرار داده است. دولت و کنگره امریکا بر این باورند که با توجه به وابستگی بالای بودجه سنتی و طرح‌های عمرانی ایران به صادرات نفت و گاز، در صورتی که هزینه‌های تحریم چنان بالا رود که باعث فلوج‌سازی شریان‌های اقتصادی و بانکی ایران شود، تهران ناچار است با برآورد هزینه‌ها، امتیازاتی را به حامیان تحریم بدهد. هم‌زمان دولت ترامپ از طریق متحدان اروپایی و منطقه‌ای، سیگنال‌هایی را به ایران ارسال کند که اولویت امریکا منحصر به تغییر رفتار است. در راهبرد دیپلماسی اجبار امریکا، نقش واسطه‌ای اتحادیه اروپا برای مدیریت تنش بین واشنگتن و تهران تقویت خواهد شد. واشنگتن بر این امر اذعان داد که حفظ بازار امریکا برای اتحادیه اروپا بسیار مهم‌تر از ایران است، به طوری که بررسی رفتار شرکت‌های اروپایی نشان داده است که آنان جریمه‌های وزارت خزانه‌داری امریکا را پرداخت کرده‌اند ولی حاضر به قطع روابط تجاری و اقتصادی با امریکا نشده‌اند.

با توجه به گزاره‌های بالا، جایگاه تحریم در سیاست خارجی دولت ترامپ و کنگره صد و پانزدهم برجسته‌تر می‌شود و نقش تنظیم کننده‌گی رفتار ایران را بازی می‌کند. از طرفی معماران تحریم کنگره با استناد به آثار قانون سیساد/ بر این باورند که پاشنه آشیل ایران در اقتصاد

نهفته است. به همین دلیل هرچند روبنای تحریم‌ها، به سمت مقابله با دستاوردهای موشکی یا نفوذ منطقه‌ای تمرکز یافته ولی زیربنای تحریم‌های کنگره، نهادهای بانکی، مالی و تجاری را هدف گیری می‌کند. در نتیجه قرائناً نشان می‌دهند هوشمندسازی جنگ اقتصادی و ارزی در صدر دیپلماسی اجبار امریکا می‌گیرد. نتوکان‌های کنگره مدعی اند هرگونه محدودسازی دستیابی ایران به ارزهای قوی، روند توسعه موشک‌های بالستیک و توسعه نفوذ ایران در منطقه را گند می‌کند.

ادیبات جدیدی در راهبرد دیپلماسی اجبار کنگره امریکا در قبال ایران در حال نهادینه شدن است که از آن با عنوان «دیپلماسی تقنینی پیش‌دستانه» نام می‌برند. در این راهبرد به منظور مقابله بازدارنده با تهدیدهای احتمالی ایران، تحریم‌های پیش‌دستانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران می‌شود. برای مثال بخشی از تحریم‌های کنگره علیه سپاه پاسداران با ادیبات مقابله پیش‌دستانه با ثبت هلال شیعه در ژئوپلیتیک غرب اسیا اعمال شده‌اند. این رویکرد در ادیبات تحریمی نتوکان‌های کنگره از بروز بیشتری برخوردار است.

- کنگره به منظور ارعاب شرکت‌های بزرگ اقتصادی و بانکی برای سرمایه‌گذاری در ایران، شعاع تحریم‌های مرتبط با پول‌شویی را گسترش می‌دهد.

- بررسی مفاد لواح مطروحه مرتبط با ایران در کنگره نشان می‌دهد که قانون‌گذاران امریکایی با سوارشدن بر امواج صیانت از امنیت، ثبات و صلح منطقه‌ای، به دنبال آن هستند که تا محدودیت‌هایی را برای تداوم رزمایش‌های موشکی سپاه پاسداران اعمال کنند.

- با ارعاب کشورهای عرب حوزه خلیج فارس از ماهیت و اهداف برنامه‌های موشکی و فضایی ایران، بستر مساعدی برای استقرار سامانه‌های موشکی یکپارچه امریکا در خلیج فارس با هزینه کشورهای عرب منطقه فراهم می‌شود.

- با گسترش تحریم‌های غیرهسته‌ای کنگره، بار روانی و ریسک شرکت‌های بزرگ تجاری و اقتصادی برای سرمایه‌گذاری در ایران افزایش یافته. این امر به صورت مستقیم محدودیت‌هایی را برای توسعه دیپلماسی بانکی، تجاری و اقتصادی ایران در دوران پسابرجام به وجود آورده که بخش C مواد ۲۸ و ۲۹ برجام را به صراحةً نقض می‌کند.

در نتیجه کنگره امریکا در چارچوب دیپلماسی اجبار، با متراکم‌سازی و هوشمندسازی تحریم‌های غیرهسته‌ای و با هدف تحديد انتفاع اقتصادی و بانکی ایران در دوران پسابرجام، گزینه تغییر سیاست‌های موشکی و منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران را در دستور کار دارد.

پیشنهادها

به منظور مقابله با سیاست‌های تحریمی کنگره امریکا، توصیه می‌شود تدابیر و اقدامات ذیل مورد توجه نهادهای ذی ربط قرار گیرد:

- یکی از تبعات گسترش تحریم‌ها، ایجاد و انتقال شوک‌های روانی به کشور در دو بخش نظام پولی و امنیت سرمایه‌گذاری است. به همین دلیل توصیه می‌شود بخشی از دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران به سمت مهار شوک‌های روانی تحریم بر بخش‌های ارزی و پولی کشورسازماندهی شود.

- یکی از مهمترین اهداف معماران تحریم ایران، اخلال در فرآیند ترمیم روابط سیاسی - اقتصادی ایران با اتحادیه اروپاست. به همین دلیل توصیه می‌شود در نقشه راه ۴ ساله دیپلماسی پارلمانی و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، تدوین مدالیته پارلمانی و سیاست خارجی ایران و اتحادیه اروپا بر اساس اهداف و منافع مشترک در اولویت قرار گیرد.

- تعهد ایران به اجرای برجام، یکی از برگ‌های برنده ایران برای به چالش کشاندن سیاست‌های تحریمی دولت و کنگره امریکاست. به همین دلیل یکی از اهداف معماران تحریم ایران، تحریک تهران به اتخاذ دیپلماسی هیجانی و خروج از برجام است. به همین دلیل متولیان امر باید تدوین تدابیر بازدارنده در هر ۳ بخش فنی، سیاسی و دفاعی / امنیتی در دستور کار قرار دهند که علاوه بر ارائه پاسخ مقندرانه، نقض برجام نیز نباشد.

- امریکا به هیچ وجه مایل نیست در سطح افکار عمومی به عنوان ناقض برجام متهم شود. در نتیجه بخشی از دیپلماسی عمومی ایران لازم است به سمت طرح موارد نقض برجام از طرف امریکا متمرکز شود.

- در هر ۳ موضوع فعالیت‌های بی ثبات کننده، حقوق بشر و تروریسم، تفسیرهای ایران و امریکا متفاوت است که این موضوع محدودیت‌هایی را برای رفع کامل تحریم‌ها به وجود آورده است. به همین دلیل به نظر می‌رسد در آینده، فهرست موارد اختلافی به کمیسیون مشترک برجام گسترش یابد. در نتیجه لازم است ترکیب و راهبرد منسجمی برای تقویت حضور هیأت‌های ایرانی در این کمیته باشد تا از تحدید انتفاع اقتصادی و سیاسی (ترمیم و توسعه روابط با سایر کشورها) در دوران پسابر جام پیشگیری شود.

- طراحان لواح تحریمی با پیروی از «اصل رقیق‌سازی منافع برجام» و «افزایش هزینه‌های منطقه‌ای ایران» برنامه‌ریزی می‌کنند انتفاع اقتصادی و مالی ایران در دوران پسابر جام را به حداقل

کاهش دهنده. این امر اهمیت ارزیابی واقع‌گرایانه از ظرفیت‌های دیپلماسی اقتصادی را دو چندان می‌کند. به همین دلیل لازم است، تدوین «برنامه جامع توسعه دیپلماسی اقتصادی» در دستور کار معاونت اقتصادی وزارت امور خارجه قرار گیرد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع**الف-فارسی**

- اسدی، ناصر، (۱۳۹۰)، دیپلماسی اجبار (بررسی مقایسه‌ای سیاست ایالات متحده در قبال عراق، لبی و ایران)، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- دلارپور اقدم، مصطفی، (۱۳۹۴)، ابعاد، اهداف و ماهیت تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران، تهران: سازمان بسیج حقوق دانان.
- دلارپور اقدم، مصطفی، (۱۳۹۶)، فرصت‌ها و چالش‌های پسابر جام، تهران: مؤسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران.
- ظریف، محمد جواد، (۱۳۹۱)، دیپلماسی چندجانبه، تهران: نشر وزارت امور خارجه.
- علیخانی، حسین، (۱۳۷۸)، تحریم ایران؛ شکست یک سیاست، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌الملل وزارت امور خارجه.

ب-انگلیسی

- Alterman, Jon B, (2003), *Coercive Diplomacy against Iraq*, Washington: Center for Strategic and International Studies publication.
- Art, Robert J, (2003), The United States and Coercive Diplomacy, Endowment of the United States Institute of Peace.
- Bruce, Jentleson, (2016), *Coercive Diplomacy: Scope and Limits in the Contemporary World*. Muscatine: The Stanley Foundation.
- George, Alexander L, (1992), *Forceful Persuasion: Coercive Diplomacy as an Alternative to War*. Washington: Endowment of the United States Institute of Peace.
- Humire Joseph M. Ilan Berman, (2012), *Iran's Strategic Penetration of Latin America*, New York: National Defence and Foreign Trade Minister of Colombia.
- Katzman, Kenneth, (2009), Iran Sanctions , Washington: *Congressional Research Service Quarterly*, No. 64.
- Katzman, Kenneth, (2017), Iran Sanction , Washington: *Congressional Research Service Quarterly*, No. 83.
- Killic, James, (2017), *US Enacts Countering America's Adversaries Through Sanctions Act Expanding*, Washington: Whitehouse Publication.

- McCarthy, Kevin, (2017), *Iran Accountability Act*. Washington: Congress Library Press.
- Mcinnis, Mathew, (2015), *Iran and Nuclear Deal*, Washington: American Enterprise Institute.
- Sechser, Todds S, (2017), *Nucleer Weapons and Coercive Diplomacy*, Cambridge University, London, United Kingdom.
- United States Congress, (2012), Iran Threat Reduction and Syria Human Rights, U.S, Library Congress , Washington: *Hill Quarterly*, No. 8.
- Afraziabi, Kaveh, (2012), Iran Phobia and US Terror Plot: A Legal Deconstruction, New York: *CreateSpace Independent Publishing Platform, Defence Quarterly*, No. 2.
- Bruce W. Jentleson and Christopher a Whytock, (2005), Who Won Libya? Duke University , *International Security Quarterly*, Vol.3, No.5.
- Cheraghlu, Ebrahim, (2015), *The Limits of Coercive Diplomacy in Iran*, Maryland University Press.
- Fayazmanesh, Sasan, (2008), *Unitsd States and Iran: Sanctions. Wars and the Policy of Dual Containment*, London, Routledge Publication.
- Hass, Michael, (2012), *International Human Rights: A Comprehensive Introduction*, London: Routledge Press.
- Helms, Jesse, (1999), What Sanctions Epidemic , Washington: *Foreign Affairs Quarterly*, Vol.4, No.5.
- <https://www.gop.gov/bill/h-r-3662-iran-terror-finance-transparency-act>.
- Ilias, Shayerah, (2010), rhns Economic Conditions: U.S. Policy Issues , *Congressional Research Service Quarterly*, Vol.2, No.6.
- Nacos, Brigitte, (1994), *Terrorism and the Media*, Columbia University Press.
- Pifer, Steven, (2017), Congress, Russia & Sanctions , Washington: Brookings Press, *Disarmament Quarterly*, Vol.2, No.4.
- Selden, Zachary, (1999), *Economic Sanctions as Instruments of America Foreign Policy*, Washington: Library of Congress Press.
- Sexton, Jay, (2011), *The Monroe Doctrine: Empire and Nation in*

Nineteenth-Century America, Farrar, Straus and Giroux Publication.

- Zárate, Juan, (2013), *Treasurys War: The Unleashing of a new Era of Finantial Warfare*, California: Public Affairs Press.
- <http://www.aipac.org/-/media/publications/policy-and-politics/legislative-action/2017/the-iran-ballistic-missiles-and-international-sanctions-enforcement-act.pdf>
- <https://www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/Isakson%201%20-%20Iran%20Hostages.pdf>
- <https://www.treasury.gov/about/organizational-structure/offices/Pages/Office-of-Terrorism-and-Financial-Intelligence.aspx>
- <https://projects.propublica.org/represent/bills/115/s138>.
- <https://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2017/05/270925.htm>.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی